

Hvad er trotskisme og lambertisme?

Nedenstående tekst er en transskription og oversættelse af en YouTube-video fra en konference i Paris den 12. februar 2026. Titlen på videoen er: *Qu'est-ce que le Trotskysme et le Lambertisme? - Cercle d'Études Pierre Lambert*. Konferencens oplægsholder er Pierre Compain, medlem af det franske **Parti Ouvrier Indépendant (POI)**. Transskriptionen og oversættelse er foretaget af Anton Schou. Alle noter og henvisninger er valgt af oversætteren.

Pierre Compain: Velkommen kammerater, til denne konference i "Pierre Lambert¹ studiekreds"², der – som nævnt – i dag er dedikeret til følgende spørgsmål: Hvad er trotskisme? Hvad er lambertisme?

Inden jeg kommer til sagens kerne, vil jeg gerne indledningsvis komme med følgende bemærkninger. For det første skal det siges, at Lev Trotskij³ altid afviste udtrykket "trotskisme".

Desuden var det stalinisterne⁴, der opfandt dette udtryk for at sætte det i modsætning til leninismen⁵. Denne etikette dækkede over alle dem, der på det tidspunkt blev beskyldt, med rette eller urette, for at modsætte sig Stalins⁶ politik. Lambert meldte sig ind i Kommunistpartiets ungdomsafdeling i en alder af 14 år. I 1935 blev han ekskluderet for at være trotskist. På det tidspunkt vidste han ikke engang, hvad trotskisme

¹ Pierre Boussel Lambert (1920-2008) var trotskismens betydeligste leder efter Trotskij.

² **Cercle d'Études Pierre Lambert** er et projekt tilknyttet "Parti Ouvrier Indépendant" (POI) – Det Uafhængige Arbejderparti – i Frankrig. Formålet er at diskutere marxistiske værker gennem offentlige møder. Selvom studiekredsen er et initiativ fra POI, præsenteres dens møder af forskellige aktivister, teoretikere og personer med tilknytning til den "lambertistiske" trotskistiske tradition.

³ *Lev Trotskij* (1879-1940) var en russisk revolutionær, politisk tænkere og sovjetisk politiker. Hans værker og skrifter danner udgangspunkt for trotskismen, der er en videreudvikling af marxismen og leninismen. Wikipedia.

⁴ **"Stalinisterne"** henviser til de partier rundt om i verden, der var styret af det sovjetiske bureaukratiske ledel-

sesapparat efter Josef Stalins diktatoriske magtovertagelse af Sovjetunionens Kommunistparti og Kommunistisk Internationale i slutningen af 1920'erne.

⁵ **Leninisme** er en politisk ideologi udviklet af Lenin, der tilpasser marxismen til russiske forhold og fokuserer på et disciplineret, revolutionært avantgardeparti som drivkraften for at skabe socialisme. Stalins teori om "socialisme i ét land" (lanceret i 1924) var en radikal ændring af denne klassiske leninistiske og marxistiske internationalisme, idet den hævdede, at socialismen kunne fuldendes i Sovjetunionen alene, uden at afvente verdensrevolutionen. Al.

⁶ *Josef Stalin* (1878-1953) var generalsekretær i Sovjetunionens kommunistiske parti i knap 31 år fra udnævnelsen i april 1922 til sin død i marts 1953. Wikipedia.

er. Som han altid gentog, var han dengang ikke medlem af en trotskistisk organisation.

Tilhængerne af venstreoppositionen, gruppet omkring Trotskij i 1933 og senere IV. Internationale i 1938, kaldte sig bolsjevik-leninister. Hermed legemliggjorde de kontinuiteten i Lenins⁷ bolsjevisme⁸ og den sejrige Oktoberrevolution i 1917. Det var først efter, at Trotskij blev myrdet i 1940 af en stalinistisk agent, at udtrykkene "trotskisme" og "trotskist" gradvist blev brugt til at betegne IV. Internationales tilhængere.

For det andet skal det bemærkes, at jeg i forbindelse med udarbejdelsen af denne præsentation i høj grad har støttet mig til pjecen: *"En lære af vor historie"*, udgivet af organisationen "Internationalistisk Kommunistisk Organisation" (OCI) i 1970'erne. Det er en pjece, omend ufuldstændig og til tider endda uperfekt, besidder mindst én fordel, som kun få organisationer kan bryste sig af, og som opsummeres på bogens sidste sider. Jeg citerer:

"Denne pjece blev skrevet som forberedende materiale til studiedagene, der blev afholdt den 30. og 31. maj 1970.

Næsten 2.500 aktivister og unge mennesker, der hver havde bidraget med 20 franc, deltog med lidenskabelig interesse og opmærksomhed. Det var bestemt et hidtil uset initiativ at åbne op for offentligheden om trotskismens teoretiske, politiske og organisatoriske aktiviteter.

Selvom det var umuligt at behandle alle de spørgsmål, som deltagerne rejste inden for den

*tildelte tid, er det stadig sådan, at en politisk organisation for første gang i dette land ikke tøvede med at underkaste sin historie, sin politik og de kampmuligheder, den tilbyder proletariatet og aktivisterne, en kritisk granskning."*⁹

Jeg synes, det fortjener at blive understreget. Min tredje og sidste bemærkning er følgende: *"En lære af vores historie"* er også og frem for alt historien om dem, der skabte den. I den forbindelse vil jeg gerne mindes kammerat Xavier Mour, kendt som Clement, der var en af Pierre Lamberts medkæmpere i årtier, og som forlod os i begyndelsen af i år. Han var blandt de første, der sluttede sig til den trotskistiske organisation efter krigen, og vi vil som nævnt mindes ham under den sociale sammenkomst, som vi traditionelt afholder efter møderne i "Pierre Lambert-studiekredsen".

Det er åbenlyst umuligt at genfortælle trotskismens historie på 45 minutter; jeg vil begrænse mig til at gennemgå de vigtigste begivenheder, der prægede IV. Internationales historie, før jeg gør status over dens nuværende kamp. Lige fra begyndelsen har trotskisternes kamp først og fremmest været kampen for Internationalen.

I 1923 blev Bolsjevikpartiets 12. kongres afholdt, og Trotskij og 46 bolsjevikiske kadrer indsendte en tekst, der var rettet imod partiets bureaukratisering¹⁰. Det var på en måde den grundlæggende handling for den venstreopposi-

⁷ Vladimir Iljitj Lenin (1870-1924) var den sovjetiske statsleder i perioden 1917-1924 og en vigtig marxistisk teoretiker, hvis bidrag til den marxistiske teori betegnes leninisme (heraf: marxisme-leninisme). Wikipedia.

⁸ **Bolsjevisme** er den revolutionære, marxistiske ideologi, som Lenin og bolsjevikkerne udviklede i Rusland i begyndelsen af 1900-tallet. Det er en radikal form for socialisme/kommunisme, der bygger på et disciplineret elitært parti (fortrop) og demokratisk centralisme for at gennem-

føre en socialistisk revolution, hvilket kulminerede med magtovertagelsen i 1917. Al

⁹ Organisation Communiste Internationaliste (Pour la reconstruction de la IV. Internationale): *"quelques enseignements de notre histoire"*, Selio, Paris 1970, side 127.

¹⁰ **Bolsjevikpartiet**, fra 1918 kommunistpartiet, afholdt sin 12. kongres i 1923 i Moskva. Venstreoppositionen, anført af Trotskij, begyndte det år at bekæmpe den voksende bureaukratisering i partiet og kræve mere arbejderdemokrati og en hurtigere industrialisering af Sovjetunionen. Al

tion, der 15 år senere skulle give anledning til IV. Internationales oprettelse.

I seks år havde den russiske revolution været isoleret. Revolutionen i Tyskland i november 1918 blev knust i blod. Karl Liebknecht¹¹ og Rosa Luxemburg¹², de vigtigste tyske revolutionære, blev myrdet af myndighederne i januar 1919. Arbejder- og soldatteråd blev likvideret, den bayerske sovjetrepublik blev styrtet. Tysklands Socialdemokratiske forsvarsminister, Gustav Noske¹³, fik til opgave at organisere den blodige undertrykkelse af de revolutionære.

Det tyske kommunistpartis efterfølgende forsøg - fra revolutionen 1918-19 til 1923 - på at organisere en tysk "Oktoberrevolution", endte alle med fiasko. Bolsjevikkerne, der dengang var i krig med de hvide hære i Rusland, fokuserede på at udbrede revolutionen på internationalt plan.

Lenin mente, at en revolution udført i et så tilbagestående land som Rusland kun kunne føre til socialisme, hvis den spredte sig til de store udviklede kapitalistiske lande, især i Europa. Det var ud fra denne marxistiske analyse, at alle bolsjevikpartiets bestræbelser blev koncentreret om at etablere en Kommunistisk Internationale, der havde til formål at oprette kommunistiske partier på alle kontinenter, især i Europa. Det skete i marts 1919, men opbygningen af

Internationalen var ikke en lineær proces, og på det tidspunkt oplevede den en række revolutionære fiaskoer i Europa, især i Tyskland.

Jeg vil gerne vende tilbage et øjeblik til de grundlæggende årsager, der forklarer revolutionens fiasko i Tyskland. Disse årsager ligger naturligvis i svaghederne hos datidens tyske kommunister, svagheder som Lenin adresserede i sit værk fra 1920, *""Venstre"-kommunismen en Børnesygdom"*¹⁴, for især at overbevise dem om at vende ryggen til en venstreekstrem politik, der førte direkte til fiasko. Men kammerater, vi kan ikke frikende socialdemokraternes politik, som var ansvarlige for at knuse den tyske revolution i 1918-1919.

Kammerater, det var en socialdemokratisk minister, der fik Carl Liebknecht og Rosa Luxemburg myrdet; det var en socialdemokratisk minister, Gustav Noske, der udførte opgaven at drukne revolutionen i blod. Og kammerater, for endegyldigt at opnå dette tilkaldte han de tyske nationalistiske frikorps, højreekstreme grupper, der gik på jagt efter bolsjevikker. Mange af disse frikorpsfolk skulle senere danne kernen i nazisternes SA.

Mellem 1923 og 1933 accelererede bureaukratiseringsprocessen i Sovjetunionen og dermed i Kommunistisk Internationale på grund af den russiske revolutions isolation og de efterfølgen-

¹¹ Karl Liebknecht (1871-1919) var en tysk socialist. Han stiftede, sammen med Rosa Luxemburg, Spartakusforbundet, senere det tyske kommunistisk parti KPD. Han spillede en stor rolle i November-revolutionen i 1918 sammen med Rosa Luxemburg, hvad der kostede dem begge livet den 15. januar 1919, hvor de blev bortført, tortureret og myrdet af frikorpsmedlemmer. Wikipedia.

¹² Rosa Luxemburg (1871-1919) var en polsk-tysk socialistisk politisk tænker, der i starten af det 20. århundrede kritiserede den reformisme, det tyske socialdemokrati var slået ind på. Hun stod i 1919 sammen med bl.a. Karl Liebknecht og Franz Mehring og gruppen Spartakisterne bag den socialistiske novemberrevolution, der kostede hende livet. Wikipedia.

¹³ Gustav Noske (1868-1946) var en tysk politiker (SPD) og den første socialdemokratiske minister i tysk historie med ansvaret for militæret og den første forbundsforsvarsminister overhovedet. Han er kendt for sin centrale rolle under november-revolutionen og de sociale og politiske konflikter i Tyskland mellem 1918 og 1920. **Wikipedia**. Det er historisk dokumenteret, at den tyske socialdemokratiske politiker Gustav Noske spillede en central rolle i de begivenheder, der førte til mordene på Rosa Luxemburg og Karl Liebknecht i januar 1919. **AI**

¹⁴ Vladimir Lenin: *""Venstre"-kommunismen en børnesygdom"*, Lenin udvalgte værker bind 12, forlaget Tiden 1976.

de fiaskoer i Europa. Efter Lenins død i januar 1924 overtog Stalin gradvist kontrollen over det bolsjevikiske partiapparat og udviklede sin teori om socialisme i ét enkelt land, der brutalt vendte ryggen til opbygningen af Internationalen. Bolsjevikkerne, der dengang grupperede sig omkring Trotskij, som netop havde grundlagt Venstreoppositionen, kæmpede i første omgang for at rette op på Kommunistisk Internationale og dens partier.

Først efter Hitlers sejr i 1933, der var et resultat af Stalins splittelse af den tyske arbejderklasse, opfordrede Trotskij til dannelsen af et nyt parti i Tyskland og en ny Internationale. Kammerater, takket være et enormt organisatorisk arbejde under ekstremt vanskelige forhold, som gjorde det muligt at omgruppere de kommunistiske og socialistiske strømninger, der havde brudt med Stalins politik på internationalt plan, blev IV. Internationales stiftende konference afholdt i september 1938. Den vedtog "Overgangsprogrammet"¹⁵, der er IV. Internationales stiftende program. Jeg vil gerne dvæle ved den beslutning, som ikke var ubetydelig. En Internationale oprettes ikke på baggrund af tilfældige begebenheder eller situationer.

Beslutningen om at udråbe IV. Internationale var faktisk motiveret af to væsentlige, jeg vil endda sige vitale faktorer: på den ene side den overhængende trussel om en Anden Verdenskrig, på den anden side stalinismens uoprettelige

degeneration. På det tidspunkt var Trotskijs uerstattelige opgave bogstavelig talt at give alle de ophobede erfaringer fra Oktoberrevolutionen og kampen mod stalinismens kontrarevolutionære politik videre til den yngre generation. Denne kamp blev ført under ekstremt vanskelige forhold.

Trotskij arbejdede utrætteligt for at hjælpe de aktivister, der havde brudt med stalinismen og socialdemokratiet, med at finde vej til masserne og bryde ud af deres isolation, uagtet at han selv gik helt imod strømmen og havde været i isoleret i eksil siden februar 1929. Jeg har ikke tid til at uddybe et specifikt eksempel, der illustrerer trotskisternes organisatoriske metode i opbygningen af den revolutionære organisation.

Det er eksemplet fra februar 1934, som Trotskij kaldte "*den franske vending*". Vi kan komme tilbage til det under spørgerunden, hvis I ønsker det. Men, kammerater, det var krigstider. Næsten præcis et år efter proklamationen af IV. Internationale brød krigen ud. Vi blev efterladt forsvarsløse ved tabet af vores ældre, derefter ved mordet på Trotskij i 1940. Det var op til den yngre generation af aktivister, dem fra generalstrejken i 1936¹⁶, at genopbygge i en særlig vanskelig situation.

Kammerater, så snart folkefrontsregeringen¹⁷ – lad os huske det – havde overdraget marskal Pétain¹⁸ alle beføjelser med et overvældende flertal, ramte en voldsom udrensning jøder,

¹⁵ Lev Trotskij: "*Overgangsprogrammet. Kapitalismens døds kamp og IV. Internationales opgaver (mobilisering af masserne omkring overgangskraverne som forberedelse til magtovertagelsen)*", internationalt arbejderforlag, Aalborg 2026.

¹⁶ **Folkestrejken og den omfattende bølge af fabriksbesættelser i Frankrig i 1936**, der fulgte i kølvandet på valget af en venstreorienteret Folkefrontsregering (Front Populaire), handlede primært om at forbedre arbejderklassens vilkår og sikre sociale rettigheder. Al.

¹⁷ **Den franske folkefrontsregering i 1936** var en koalition af socialister, kommunister og (borgerligt) radikale, der vandt valget for at dæmme op for fascisme. Regeringen gennemførte historiske sociale reformer, herunder 40-timers arbejdsuge, betalt ferie og kollektive overenskomster, men kollapsede året efter pga. økonomiske problemer og uenighed om den spanske borgerkrig. Al

¹⁸ *Henri Philippe Bénoni Omer Joseph Pétain* (1856-1951), bedre kendt som marskal Pétain, var en fransk militærofficer, der kommanderede den franske hær i Første Verdenskrig og senere blev leder af regimet i Vichy-

frimurere, socialister, kommunister, tilhængere af en religionsfri skole, CGT, CFTC¹⁹ – og alle politiske partier blev opløst. Arbejderaktivister blev forfulgt. Og alligevel, kammerater, på trods af krigen og nazismen, på trods af presset for at tilslutte sig "den nationale samling" omkring marskal Pétain, på trods af den chauvinistiske kampagne fra kommunistpartiets ledelse, der sagde "Enhver sin tysker", fastholdt IV. Internationale på sin side kontinuiteten fra den proletariske internationalismes terræn i maj 1940.

Trotskyisterne var de eneste, der henvendte sig til alle arbejdere og alle soldater uden for de nationale grænser midt i krigen. Trotskyisterne begyndte at genopbygge Internationalen i Europa, hvor de fleste af lederne havde mistet fodfæste. Dette arbejde blev udført på initiativ af Marcel Hick og hans kammerater. Han fortsatte sin revolutionære aktion under krigen, blev arresteret og tortureret af Gestapo og døde i Dora-lejren²⁰ i 1944.

Han skulle ikke blive den eneste; mange trotskyistiske ledere blev arresteret og skudt. Videlin, Marc Bouris, Testu, Blasco og så mange andre. Også Pierre Lambert og et dusin andre trotskyistiske aktivister blev arresteret og fik fængselsstraffe for – og jeg citerer – "handling, udført

på en måde, der sandsynligvis vil skade det nationale forsvar." I dette tilfælde fik Pierre Lambert en af de hårdeste domme: tre års fængsel.

Der blev spredt rygter om, at Pierre Lambert var skyldig i – og jeg citerer – "kujonagtig opførsel under sin retssag". Det var ene og alene en myte, baseret på sladder, og som for nylig blev afkræftet med understøttende beviser af den politiske journalist Francois Bazin i sin biografi om Pierre Lambert²¹.

Det er vigtigt at understrege, at de Gaulles²² nationale samlingsregering med Socialistpartiet og især det franske Kommunistparti i front, blev dannet ved krigens afslutning for at forsvare den borgerlige orden og genoprette den borgerlige stat i lyset af den revolutionære bølge i Frankrig og resten af Europa. I april 1947, midt i en strejke, udtalte fagforbundet CGT, ledet af PCF (Det Franske Kommunistparti), angående Renault-strejken i Boulogne-Billancourt, og jeg citerer: "Strejken er trusternes våben."

Trods PCF's samarbejde de Gaulle-regeringen i den umiddelbare efterkrigstid, blev bourgeoisiet, konfronteret med en revolutionær bølge og fabriksbesættelser, tvunget til at give enorme indrømmelser af frygt for at miste alt. Blandt dis-

Frankrig, der samarbejdede med nazisterne fra 1940 til 1944 under Anden Verdenskrig. Wikipedia.

¹⁹ De store franske faglige landsorganisationer, herunder CGT (Confédération générale du travail) og CFTC (forløberen for CFDT), blev opløst eller forbudt af Vichy-regimet under den tyske besættelse af Frankrig (1940-1944).

²⁰ Dora-lejren var en nazistisk koncentrationslejr.

²¹ På spørgsmålet: "Afliver forfatteren Francois Bazin rygtet om, at Pierre Boussel Lambert optrådte som en kujon under en retssag imod ham under besættelsen af Frankrig 1940-1944?" svarer AI: Ja, forfatteren og journalisten François Bazin afliver i sin bog "Le Parrain rouge" (Den røde Godfather") fra 2024 rygtet om, at Pierre Boussel (kendt som Pierre Lambert) opførte sig som en kujon under retssagen imod ham under besættelsen af Frankrig. Her er de vigtigste punkter fra Bazins undersøgelse: **Rets-sagen i 1940:** Pierre Boussel blev arresteret den 15.

februar 1940 og idømt 3 års fængsel for at true statens sikkerhed (som trotskyist). **Rygtet:** Der har eksisteret fortællinger om, at Lambert brød sammen eller opførte sig fejlt (kujonagtigt) under denne proces. **Bazins afklaring:** François Bazin undersøgte arkiverne i forbindelse med sin biografi og konkluderede, at Lamberts holdning under retssagen og i fangenskab tværtimod var "irréprochable" (upåklagelig). Bazin viser, at beskyldningerne om kujonadfærd er ubegrundede. **Flugt:** Bazin beskriver også, hvordan Lambert formåede at flygte under overførslen af fanger i maj 1940, da den franske hær brød sammen, hvorefter han genoptog sit underjordiske arbejde i Paris. Bazins bog "Le Parrain rouge" har til formål at skille myter fra virkelighed i Lamberts komplekse politiske liv. AI-oversigt.

²² Charles de Gaulle (1890–1970) var leder af de Franske styrker under 2. verdenskrig og Frankrigs præsident 1959-1969. Wikipedia.

se arbejdersejre var socialsikringssystemet fra oktober 1945 naturligvis meget betydeligt.

For den lille trotskistiske organisation, der havde overlevet krigens grusomheder, kom den modsigelsesfyldte globale situation umiddelbart efter krigen, såvel som stalinismens vægt, til at veje tungt på IV. Internationale. Kammerater, på trods af denne situation vil jeg gerne understrege et punkt vedrørende den trotskistiske organisations holdning på den tid.

Efter Roosevelt²³ og Stalins beslutning om at organisere delingen af Palæstina gennem FN-resolution 181, vil jeg minde om Pierre Lamberts og trotskistiske aktivisters holdning allerede i november-december 1947, dvs. fra det øjeblik, FN-resolutionen blev vedtaget. Jeg citerer: *"IV. Internationales holdning til det palæstinensiske spørgsmål forbliver lige så klar nu som før. Den vil være i spidsen for kampen mod delingen for et forenet og uafhængigt Palæstina, hvor masserne suverænt vil bestemme deres egen skæbne."*

Denne principielle holdning blev bekræftet og præciseret en måned senere i januar 1948 i et dokument af den palæstinensiske trotskistiske gruppe. Jeg citerer: *"Det, vi erklærede ved FN's beslutning om at dele Palæstina, gælder fortsat fuldt ud med hensyn til den nye mini-stat Israel. Langt fra at løse det jødiske spørgsmål vil det give den en endnu mere tragisk dimension, ikke blot ved at forstærke antisemitiske tendenser i Storbritannien og landene i Mellemøsten, men også og frem for alt ved at krystallisere de anti-imperialistiske følelser hos de arabiske masser i alle de omkringliggende lande. Denne stat har*

*ingen historisk fremtid. Den vil synke ned i et frygteligt blodbad."*²⁴

Desværre, kammerater, tog vi ikke fejl. Jeg vender tilbage til efterkrigssituationen. Sovjetunionens rolle under krigen, sejren ved Stalin-grad i 1943 – alt dette gav Sovjetunionen og de partier, der hævdede at være tro mod den, enorm prestige. Dette pres fra stalinismen vejede tungt på IV. Internationale og udløste en større krise. I 1952 indtraf det, der kaldes Pablo-krisen, opkaldt efter lederen af IV. Internationales Sekretariat, Michel Raptis²⁵, kendt som Pablo.

Nu ved jeg, at når vi taler om denne periode, kommer vores kritikere udefra ofte med ironiske kommentarer: *"Hvad laver trotskister, når de mødes? De skaber de to partier!"* Vi kender disse hånlige bemærkninger. Så når vi taler om denne periode, virker det altid meget kompliceret, når det i virkeligheden er meget enkelt.

Kammerat Pablo, den daværende leder af IV. Internationale, ønskede blot at tvinge IV. Internationales sektioner, hverken mere eller mindre, til at opgive trotskismen, at gemme dens flag og ... stille sig – undskyld mig – bag stalinismen, der ifølge Pablo stadig ville være revolutionens bannerfører, som – undskyld mig – jeg citerer, *"var ansvarlig for at realisere socialismen på sin egen måde gennem århundredlang overgangsperiode"* – århundreders overgang! I hørte rigtigt! Det er, hvad Pablo skriver. Så det er meget simpelt: for Pablo er historiens drivkraft ikke længere proletarietets kamp mod bourgeoisiet, men lejrenes kamp: den stalinistiske lejr mod den kapitalistiske lejr.

²³ Franklin Delano Roosevelt (1882-1945) var en amerikansk og politiker og USA's 32. præsident i perioden 1933-1945. Wikipedia

²⁴ Uddrag af udtalelse "Imod Strømmen" fra de palæstinensiske trotskister i 1948. Kilde: <https://www.marxists.org/history/etol/newspape/fi/vol09/no03/kol-hamaad.htm>

[marxists.org/history/etol/newspape/fi/vol09/no03/kol-hamaad.htm](https://www.marxists.org/history/etol/newspape/fi/vol09/no03/kol-hamaad.htm)

²⁵ Michel Pablo (1911-1996) var pseudonymet til Michalis N. Raptis, en trotskistisk leder af græsk oprindelse. Wikipedia.

Her er hvad Pablo skrev, og jeg citerer: *"For at integrere sig i massernes virkelige bevægelse er 'russerne' (i anførselstegn) og 'kapitulationerne' (i anførselstegn) ikke blot acceptable, men nødvendige."* Citat slut. Er der behov for yderligere kommentarer, kammerater? Trotskisterne i IV. Internationales franske sektion, Det Internationalistiske Kommunistiske Parti (PCI), dvs. arbejderaktivisterne i dets Arbejderkommission, accepterede ikke dette og gik imod Pablos skrifter. Derfor blev de ekskluderet.

Denne fundamentale teoretiske uenighed fik næsten øjeblikkelige praktiske konsekvenser i klassekampen. I 1956 druknede Kremles internationale apparat arbejdsrådenes revolution i Ungarn i blod. Her så vi den fulde reaktionære karakter af Pablos teser om, at den såkaldte stalinistiske lejr har ansvaret for at realisere – og jeg citerer –, *"socialismen på sin egen måde i en overgangsperiode på århundreder"*.

Årtier senere dannede Pablos tilhængere, grupperet i *"Den Revolutionære Kommunistiske Liga"* (LCR), der blev til *"Det Nye Antikapitalistiske Parti"* (NPA), som vi kender i dag. Selv i dag, hvor den stalinistiske "lejr" er brudt sammen, fører denne teori om lejre (der reelt benægter klassekampen på internationalt plan) til, at NPA overvejer at bevæbne den såkaldte ukrainske modstandsbevægelse ved at levere våben til Zelenskyj-regeringen. Dette var i øvrigt den

samme orientering under Vietnam-krigen og krigen i Jugoslavien.

PCI vaklede stadig efter den store krise, det netop havde oplevet, og stod over for opgaverne med organisering på internationalt plan, da den trotskistiske organisation skulle i gang med at intervenere i den algeriske revolution, der brød ud i 1954.

Jeg vil ikke gå i detaljer om de begivenheder, der prægede november 1954; lad mig blot minde om ordene fra den daværende indenrigsminister, en vis François Mitterrand, der få dage efter begivenhederne den 1. november 1954 erklærede, og jeg citerer: *"Algeriet er Frankrig; forhandling med oprørerne er krig!"* Kammerater, IV. Internationale har altid bekæmpet den opfattelse. Siden Sétif-massakrerne den 8. maj 1945²⁶ gik IV. Internationale ind for det algeriske folks selvbestemmelse og for dets uafhængighed.

Det var for eksempel ikke tilfældet med det franske kommunistparti. Den 12. maj 1945 opfordrede PCF-avisen, *"L'Humanité"* til – og jeg citerer – at *"de ansvarlige for oprøret og de håndlangere, der ledte optøjerne, skulle straffes nådesløst og hurtigt."* To måneder senere, den 11. maj 1945 (11. juli, benådning, 1945), erklærede Étienne Fagon, et medlem af PCF's politbureau, der dengang var en del af general de Gaulles regering, foran den rådgivende forsamling²⁷, og jeg citerer: *"Handlingerne i Sétif og Guelma er ud-*

²⁶ Sétif- og Guelma-massakren den 8. maj 1945 var en række massakrer begået af franske kolonimyndigheder og europæiske pied-noir-bosætttermilitser på algeriske civile i maj og juni 1945 omkring byerne Sétif og Guelma i Fransk Algeriet. Som reaktion på fransk politisk skud mod demonstranter under en protest i Sétif den 8. maj 1945, lavede indfødte algeriere optøjer i byen og angreb franske bosættere i det omkringliggende landskab, hvorved 102 mennesker blev dræbt. De franske kolonimyndigheder og europæiske bosættere gengældte ved at dræbe tusindvis af algeriske muslimer i regionen, med varierende skøn. Det oprindelige skøn fra de franske myndigheder var 1.020

dræbte, mens den nuværende algeriske regering angiver et skøn på 45.000 dræbte. Historikeres skøn spænder fra 3.000 til 30.000 dræbte algeriske muslimer. Massakren markerede et vendepunkt i de fransk-algeriske forhold, hvilket i sidste ende førte til den algeriske uafhængighedskrig fra 1954 til 1962. Wikipedia.

²⁷ Den rådgivende forsamling i Frankrig i 1945 var en del af overgangsperioden efter befrielsen fra den tyske besættelse under 2. Verdenskrig. Den fungerede under den provisoriske regering for den franske republik (GPRF), som var ledet af Charles de Gaulle. Al.

tryk for et fascistisk komplot, der fandt sine agenter i nationalistiske kredse.”

Det er under disse omstændigheder ikke overraskende, at da socialisten Guy Mollet, der blev formand for ministerrådet i januar 1956, fremsatte et lovforslag, der gav ham særlige beføjelser til at udføre en altomfattende undertrykkelse af det *”algeriske oprør”*, stemte de 146 PCF-repræsentanter for det²⁸.

Som ubetinget forsvarer af det undertrykte folks interesser og som konsekvente internationalistiske aktivister var den trotskistiske organisation den eneste, der opfordrede arbejdere til at demonstrere mod de særlige magtbeføjelser den 12. marts 1956. Og kammerater, den betalte en høj pris for det.

François Bazin beretter i sin biografi om Lambert med rette, at avisen *”La Vérité”* blev beslaglagt ved adskillige lejligheder i denne periode, og at ledelsen af Det Internationalistiske Kommunistparti (PCI) blev beskyldt for at have, og jeg citerer, *”angrebet statens sikkerhed”*. Vi trotskistiske aktivister har altid ment, at storbyproletariatet bedst kan hjælpe det undertrykte folk var at udvikle klassekampen i det undertrykkende land.

Men det forhindrede os ikke i at begå fejl, for eksempel i den måde, hvorpå vi karakteriserede Messali Hadjs²⁹ algeriske nationalistiske bevægelse, MNA. Vi tog fejl, da vi mente, at MNA under pres fra revolutionære begivenheder kunne

forvandle sig til et bolsjevikisk parti. Som følge af denne falske karakteristik af MNA opgav vi kampen inden for MNA til fordel for at omgruppere kræfterne på basis af marxismen.

Alt foregik som om den spontane bevægelse, under pres fra revolutionære udviklinger, ville kunne skabe det revolutionære parti på egen hånd. På en måde, kammerater, var det resterne af arven fra Pablo. Det var nødvendigt at bryde definitivt med denne objektivistiske opfattelse, der i praksis førte til, at man opgav marxismens metode, at man opgav opbygningen af det revolutionære parti.

Med erfaringerne herfra kunne Lambert-gruppen nærme sig den periode, der var præget af general de Gaulles statskup i maj 1958. Den 13. maj 1958 fandt Algier-kuppet sted. Tingene accelererede meget hurtigt: General Salan blev enstemmigt tildelt særlige beføjelser den 20. maj 1958 i Nationalforsamlingen. Og – det må siges – med det franske Kommunistpartis stemmer.

De særlige beføjelser for Algeriet blev fornyet for Pflimlin-regeringen³⁰, igen med et overvældende flertal, og – må det siges – med stemmerne fra Socialistpartiet og det franske kommunistparti. Nationalforsamlingen vedtog enstemmigt undtagelsestilstand. Der blev afholdt et møde mellem socialisterne under Guy Mollet³¹, Pflimelin og general de Gaulle for at nå til enighed om general de Gaulles magtovertagelse.

²⁸ Den socialistiske ministerpræsident Guy Mollet fik vedtaget loven om særbeføjelser om Algeriet den 12. marts 1956 i den franske nationalforsamling i Paris. Loven gav regeringen vidtgående beføjelser til at (...) intensivere kampen mod uafhængighedsbevægelsen FLN. Lovforslaget blev vedtaget med et overvældende flertal, og selv det franske kommunistparti stemte for. Vedtagelsen førte til en massiv optrapning af Algerietkrigen, herunder brug af tortur og udvidede beføjelser til militæret. Al

²⁹ *Ahmed Ben Messali Hadj* (1898–1974; almindeligvis kendt som Messali Hadj) var en algerisk nationalistisk

politiker dedikeret til sit hjemlands uafhængighed fra det franske kolonistyre. Han kaldes ofte ”faderen” til den algeriske nationalisme. Wikipedia.

³⁰ *Pierre Pflimlin* (1907–2000) var den sidste premierminister i Den Fjerde Republik, før Charles de Gaulle overtog magten og grundlagde Den Femte Republik.

³¹ *Guy Alcide Mollet* (1905–1975) var en fransk politiker. Han ledede den socialistiske franske sektion af Arbejderinternationalen (SFIO) fra 1946 til 1969 og var den franske premierminister fra 1956 til 1957. Wikipedia.

Den 1. juni blev de Gaulle indsat af Nationalforsamlingen. I løbet af tre uger banede Socialistpartiets, PCF's (Det Franske Kommunistparti) og de faglige landsorganisationers topledelsers kapitulation vej for general de Gaulles statskup. I september 1958 fik de Gaulle den Femte Republiks³² forfatning ratificeret ved folkeafstemning.

Fra starten var den trotskistiske organisation den eneste, der klart karakteriserede forfatningen som oprettelsen af et ægte bonapartistisk³³ regime. På det tidspunkt kæmpede den trotskistiske organisation, især inden for fagforeningerne, for at stemme nej ved folkeafstemningen.

Imidlertid var PCI's antal af aktivister faldet til 52 i 1958, og i øvrigt sluttede kammerat Clément sig endda til den året efter. Denne svaghed forhindrede den i at påvirke begivenhederne. Arbejderbevægelsens tilbagegang i maj 1958 var et resultat af det organiserede proletariats kampløse nederlag, arrangeret af dets egen ledelse. Men det betød ikke demoralisering af den svage trotskistiske organisation. I stedet tog den en ny retning, idet den fokuserede på at hjælpe med at samle arbejderbevægelsens kræfter for at forbedre sig på de uundgåelige klassekonflikter og omgruppere kræfterne på et marxistisk grundlag.

³² **Den Femte Republik** er Frankrigs nuværende politiske system, indført 4. oktober 1958 af Charles de Gaulle for at sikre en stærk udøvende magt efter den fjerde republiks ustabilitet. Systemet er karakteriseret ved en stærk, direkte folkevalgt præsident, der udpeger premierministeren og kan opløse Nationalforsamlingen. Grundlagt i 1958 under politisk krise forårsaget af krigen i Algeriet. Ofte beskrevet som et "republikansk monarki" eller semipræsidentielt system, da præsidenten har betydelig magt, især i udenrigs- og forsvarspolitik. Siden 1962 er præsidenten blevet valgt direkte af folket, hvilket har styrket embedets legitimitet. Systemet er designet til at håndtere politisk ustabilitet, men har i nyere tid stået over for udfordringer med folkelig mistillid og svækkede parlamentariske flertal. Den udøvende magt deles mellem præsidenten (Elyséepalæet) og premierministeren (Hôtel Matignon), hvor

For at opnå dette, kammerater, besluttede den trotskistiske organisation at skaffe sig selv midlerne i form af et presseorgan, en løftestang, et organiseringsredskab for aktivister, der rakte bredere ud end blot til trotskistiske aktivister, og den 18. oktober 1958, dvs. 15 dage efter udråbelsen af den Femte Republik, udgav den trotskistiske organisation for første gang den nydesignede ugeavis, "Arbejderinformationer"³⁴, og høstede dermed resultaterne af det tålmodige arbejde med at samle kræfter. Det var materialiseringen af det, vi kalder overgangsmetoden i retning af opbygningen af det revolutionære parti, og det er et virkeligt vendepunkt i den trotskistiske organisation og et virkeligt brud med de småborgerlige metoder, der er arvet fra Pablo-tiden.

Med beslutningen om at udgive "Arbejderinformationer" hver uge på basis af selvfinansiering ville Pierre Lambert ændre gruppens funktion og genetablere en reel organisations- og opbygningspolitik, omsat til den såkaldte målresultat-metode. Fra starten blev "Arbejderinformationer" opfattet som klassekampens talerstol for fri meningsudveksling. Hvad betyder det?

Det betyder, at den udgives af trotskistiske aktivister, men er åben for arbejderklasseaktivister af forskellig baggrund, der, selvom de ikke er enig med IV. Internationales program, alligevel

præsidenten dog har det øverste ansvar. Den Femte Republik afløste den Fjerde Republik (1946–1958), der var præget af parlamentarisk ustabilitet. Den har siden 1958 udgjort rammen om den franske stat, med forfatningsændringer der bl.a. har forkortet præsidentperioden fra syv til fem år. Al.

³³ **Et bonapartistisk regime** er en form for autoritært styre, der er opkaldt efter Napoleon Bonaparte (Napoleon I) og senere hans nevø Napoleon III. Det beskriver en politisk situation, hvor en stærk, karismatisk leder centraliserer magten, ofte ved at hæve sig over de traditionelle politiske klasser og partier, og baserer sit styre på en kombination af militær magt, folkelig opbakning og ordensskabelse. Al

³⁴ På fransk "Informations Ouvrières".

anser det for nødvendigt at organisere sig for at føre den fælles kamp sammen med trotskisterne. Og fra starten understøttes "Arbejderinformationer" også af den første linje i "*Almindelige statutter for den internationale arbejderassociation*", grundlagt af Marx: "*Arbejderklassens frigørelse må erobres af arbejderklassen selv*".³⁵

Og for os, kammerater, er dette ikke en tale-måde, men et vejledende princip. Denne sætning fra Marx siger meget om, hvem vi er. Vi er ikke fanatikere, der tror, at historien tilhører en slags alvidende fortrop, eller en enkeltperson, uanset hvor genial vedkommende er, eller et parti, uanset hvor demokratisk og sympatisk denne er, der ved alt bedre end alle andre, og som vil belære hele verden. Generelt ender partier eller... partiledere, der tænker eller handler på denne måde, dårligt.

Målet med "Arbejderinformationer" er at organisere politisk dialog ved hjælp af avisen med dette lag af aktivister, især dem, der stammer fra PS's og PCF's krise, forårsaget af deres ledelser kapitulation til de Gaulle, men også dialog med fagligt aktive for at hjælpe med at forberede de klassekampe, der vil komme. Og de skulle snart dukke op.

Trods sin numeriske svaghed spillede den trotskistiske organisation, som blev til "Internationalistisk Kommunistisk Organisation" (OCI) i 1963, en ledende rolle i generalstrejken i maj 1968. Denne strejke rejste for første gang direkte

spørgsmålet om arbejderklassens magtovertagelse. Især OCI's direkte intervention bidrog til at generalisere strejken, som havde udviklet sig og spredt sig over hele landet siden udbruddet af studenteroprøret, hvilket skabte panik i de højeste magtlag.

Det er nu almen viden, at generalstrejken, der blev startet i "Sud Aviation"³⁶ i Nantes under trotskisternes impuls, var udgangspunktet for generalstrejken i maj 1968, som åbnede en ny historisk periode i klassekampen på internationalt plan. Det krævede derefter al kraft af det franske kommunistpartis apparat på det tidspunkt at trænge generalstrejken tilbage og forhindre strejkekomitéerne, som havde tendens til at sprede sig til hele landet i at blive centraliseret på landsplan.

Med sine mangler, vanskeligheder og tøven var OCI den eneste politiske organisation, der midt i generalstrejkens hede kæmpede for at hjælpe arbejdere og unge med at centralisere deres kamp om magten, for generalisering og centralisering af strejkekomitéer, og omvendt formåede PCF-apparatet, støttet af Socialistpartiet, at forråde dem, fordi de var i stand til at forhindre generalstrejken i at etablere de centraliserede organisationsformer - centrale og nationale strejkekomitéer - der kunne have sikret arbejderne en indledende sejr over bourgeoisiet og dets nedbrudte stat, der knap nok var kommet sig over volden.³⁷

³⁵ Karl Marx: "Almindelige statutter for den internationale arbejderassociation", "Max/Engels Udvalgte skrifter i to bind, bind I", forlaget Tiden, side 389.

³⁶ Statsejet fransk flyproducent.

³⁷ Ifølge François Bazins biografi "Le Parrain rouge" (2024) indtog Pierre Lambert og OCI en tilbageholdende rolle under 68-oprøret ved at modarbejde "eventyrpolitik" til fordel for en disciplineret strategi fokuseret på fagforeningen Force Ouvrière. Lambert prioriterede organisering frem for gadekampe og brugte "vent-og-se"-strategien til at opbygge et stærkt netværk af rekrutter efter

oprørets afslutning. Hvorvidt Lambert havde succes med sin linje, afhænger af, hvordan man måler det. Lambert og OCI havde ikke succes med at præge begivenhederne i maj 1968 på linje med de mere synlige studentergrupper eller det store kommunistparti (PCF).

OCI blev berygtet fordi den trak sig fra de store barrikadekampe i Latinerkvarteret den 10. maj med argumentet om, at det var en "småborgerlig" fælde, der ville føre til en massakre på arbejderne. Dette gjorde dem upopulære blandt de mest radikale unge. Selvom de agiterede for en central strejkekomité og enhed, forblev de

Det, generalstrejken i '68 repræsenterer, er kampen for det dobbelte nej i folkeafstemningen i '69 om Senatsreformen og om regionalisering, foreslået af de Gaulle, og hvor generalen lagde sin fulde vægt bag det. Han truede med at træde tilbage for at tvinge fagforeningerne til at acceptere deres korporative deltagelse i Senatet. Kammerater, mens andre i 1969 opfordrede til at undlade at stemme, kæmpede OCI's aktivister i fagforeningerne, især i "Force Ouvrière", for at få den til at opfordre til at stemme nej, hvilket den gjorde for første gang nogensinde.

Med sin konsekvente revolutionære indgriben for det bydende nødvendige krav om de Gaulles afgang bidrog trotskisterne til at skabe enhed - uden betingelser - for et nej ved

folkeafstemningen og til de Gaulles tilbagetræden. Og de Gaulle blev faktisk afsat.³⁸

Der er en parallel at drage til nutidens situation, da det slående er fagforeningsledernes holdning og indstilling, især med hensyn til lukkede møder³⁹. Det mindste man kan sige er, at Bergeron⁴⁰ og andre på det tidspunkt udviste en del mindre frygt og rædsel ved udsigten til mulige forandringer. For vores vedkommende spillede vi i går en rolle ved at lægge hindringer i vejen for det korporative Senat, og i dag spiller vi en rolle i dag i at forhindre lukkede "forhandlinger". I den forbindelse henviser jeg til dagens udgave "Arbejderinformationer", og især erklæringen fra disse 1.000 borgere, aktivister, demokrater og arbejdere.

underlagt de eksisterende fagforeningsstrukturer (især CGT og FO), som de nægtede at bryde direkte med, hvilket begrænsede deres handlekraft under generalstrejken. Bazin peger på, at 1968 paradoksalt nok lagde grunden til Lamberts senere magt. Mens andre grupper opløste sig selv eller forsvandt i kaos, bevarede Lambert en stram, disciplineret partistruktur. Denne "bolsjeviske" disciplin tiltrak senere mange af de skuffede 68-oprørere, der søgte en mere seriøs politisk ramme, hvilket gjorde OCI til en betydelig kraft i 1970'erne.

Lambert insisterede på, at generalstrejken kun kunne vinde, hvis der blev skabt en central strejkekomité, der kunne udfordre statsmagten direkte. Da dette ikke skete, og PCF valgte at forhandle (Grenelle-aftalerne), så Lambert det som et forræderi mod arbejderklassen. Bazin konkluderer i sin biografi, at Lambert i 1968 handlede som en "doktrinær strateg", der hellere ville have ret på papiret end at risikere sin organisation i en uforudsigelig kamp, hvilket sikrede OCI's overlevelse, men kostede dem det politiske initiativ i selve nuet. Al.

³⁸ Ifølge François Bazins spillede Pierre Lambert og hans trotskistiske organisation, OCI (Organisation communiste internationaliste), en rolle, som Lambert selv betragtede som afgørende for Charles de Gaulles afgang i 1969. I fortællingen til sine tilhængere fremstillede Pierre Lambert sig selv som "bøddlen" (tombeur), der væltede general de Gaulle efter folkeafstemningen. OCI spillede en aktiv rolle i at mobilisere til et "Nej" ved folkeafstemningen i 1969. Formålet var at besejre de Gaulles forslag om "deltagelse", som Lambert anså som en korporativ metode til

at integrere fagforeningerne i staten og dermed likvidere ånden fra maj 68. Bazin beskriver, hvordan Lambert, gennem sit arbejde i fagforeningen Force Ouvrière (FO), arbejdede for at sikre, at arbejderklassen stemte nej, og dermed modarbejdede de gaullistiske planer om at styrke præsidentmagten. Mens Lambert internt i OCI fremstod som den store strateg, der "væltede" de Gaulle, antyder Bazin, at dette var en del af Lamberts "hemmelige liv" og hans forsøg på at vise, at en revolutionær linje kunne have reel effekt på klassekampen. Sammenfattende viser Bazin i sin biografi, at Pierre Lambert og trotskisterne aktivt arbejdede for at bruge folkeafstemningen i 1969 til at forsvare fagforeningernes uafhængighed og få afsat de Gaulle, og at Lambert selv tolkede resultatet som en stor sejr for sin linje. Al.

³⁹ Forhandlinger mellem fagforeninger, arbejdsgiverforeninger og regeringen for at få fagforeningstoppen til at indgå kompromisser, der gør dem medansvarlige for nedskæringspolitikken. Her bruges ordet "conclave".

⁴⁰ André Bergeron (1922–2014) var en fremtrædende fransk fagforeningsleder, mest kendt som generalsekretær for Force Ouvrière (FO) fra 1963 til 1989. Han var en stærk anti-stalinistisk, der arbejdede for fagforeningers uafhængighed af politiske partier og spillede en central rolle i fransk arbejdsmarkedspolitik efter 2. verdenskrig. Forholdet mellem André Bergeron og Pierre Lambert, en fremtrædende trotskistisk leder (OCI/PCI), var præget af et tæt, strategisk og langvarigt samarbejde, der ofte beskrives som en alliance mod stalinisterne i CGT. Al

Men i 1969 kæmpede trotskisterne også mod undertrykkelsen af fanger i Øst. En episode i årtiers kamp begyndte i 1969 med offentliggørelsen i tidsskriftet "La Vérité" af en tekst af den russiske marxistiske matematiker Leonid Plyushch⁴¹. Igen spillede vi i går en vigtig rolle i løsladelsen af Plyushch, og vi spiller i dag en rolle i kampen for løsladelsen af for eksempel Hussam Abu Safiya⁴², direktøren for Kamwan Hospital i Gaza, der er holdt fanget i et af Israels fængsler.

Fem år senere, efter Pompidous⁴³ død i 1974, vandt Giscard d'Estaing⁴⁴ præsidentvalget mod Mitterrand⁴⁵ med en meget snæver margin, og samtidig var der revolutionen i Portugal⁴⁶. Desværre har jeg ikke tid til at uddybe dette punkt, men det er vigtigt at bemærke, at revolutionen i Portugal utvivlsomt er det seneste eksempel på en radikal proletarisk revolution i Europa. Den portugisiske arbejderklasse var ikke i stand til at gå hele vejen og gribe magten, fordi den blev

forrådt af det portugisiske kommunistpartis handlinger og gjort magtesløs af manglen på en politisk kraft.

Vi får måske mulighed for at vende tilbage til dette emne senere. Spørgsmålet om magtovertagelse er netop det, der rejses, denne gang indrammet af valg, nærmere bestemt præsidentvalget i Frankrig i 1981. Ved den lejlighed opfordrede OCI til at stemme på Francois Mitterand i første runde af valget som den bedst placerede kandidat. Så kan man spørge, hvad der kunne få en revolutionær organisation som vores til at opfordre til at stemme på en socialistisk kandidat, der allerede har tjent flere gange som minister i reaktionære regeringer?

Kun én ting, nemlig at hjælpe millioner og atter millioner med at afsætte Giscard, at besejre Giscard. Hvad os angår, så træder vores partiinteresser i baggrunden. Hvad stod på spil? Arbejderklassens skæbne. Vi retter os blot efter det,

⁴¹ **Forbindelsen mellem det franske trotskistiske parti OCI og den ukrainske matematiker og dissident Leonid Plyushch** (1938-2015) var primært centreret omkring en omfattende international kampagne for hans frigivelse fra sovjetisk psykiatrisk fangenskab i 1970'erne. Leonid Plyushch blev i 1973 spærret inde på en "særlig psykiatrisk hospital" i for sine politiske aktiviteter og ideer, der var kritiske over for det sovjetiske bureaukrati. OCI, ledet af Pierre Lambert, spillede en afgørende rolle i mobiliseringen af venstrefløjen i Frankrig og internationalt for at kræve hans løsladelse. OCI så Plyushch, der var marxist og tilhænger af en reformeret socialisme, som et offer for stalinistisk "straffepsykiatri". OCI-medlemmer og allierede intellektuelle (herunder matematikere) pressede på gennem åbne breve og protester. Som følge af det massive internationale pres, herunder fra franske trotskister og matematikere, blev Plyushch løsladt i januar 1976 og udvist til Frankrig. Efter ankomsten til Frankrig fortsatte han sin aktivisme, ofte med støtte fra de kredse, der havde kæmpet for hans frigørelse. Selvom Plyushch ikke formelt var trotskist, delte han en opfattelse af, at det sovjetiske system var degenereret til et bureaukratisk, statskapitalistisk system, hvilket var i tråd med OCI's trotskistiske analyse. Sammenfattende fungerede OCI som en af de primære politiske drivkræfter i vesten for at redde Plyushch fra den tvungne psykiatriske behandling. AI

⁴² *Hussam Idris Abu Safiya* (født 1973) er en palæstinenser, der tjente som pædiatrisk hospitalsdirektør i et palæstinensisk hospital for for tidligt fødte børn i Gaza-striben fra februar 2024 indtil evakueringen af det israelske militær i december 2024. Abu Safiya blev efterfølgende arresteret af Israel og har været tilbageholdt uden sigtelse i Ofer-fængslet i over et år.

⁴³ *Georges Jean Raymond Pompidou* (1911-1974) var en fransk politiker. Frankrigs præsident fra 1969 til sin død. Premierminister under Charles de Gaulle i perioden 1962-1968 og dermed den længst siddende premierminister under Den Femte Republik. Wikipedia.

⁴⁴ *Valéry Marie René Giscard d'Estaing* (1926-2020) var en fransk borgerlig-liberal politiker og præsident 1974-1981. Giscard d'Estaing var finansminister 1962-1966 i regeringen Georges Pompidou. Wikipedia.

⁴⁵ *François Mitterrand* (1916-1996) var en fransk politiker, der var Frankrigs præsident fra 1981 til 1995. Han er den hidtil længst siddende franske præsident. Han repræsenterede Parti Socialiste, som han også i perioder var generalsekretær for. Wikipedia.

⁴⁶ **Den portugisiske revolution**, kendt som Nellikerevolutionen, startede som et fredeligt militærkup den 25. april 1974, der afsluttede 48 års fascistisk diktatur. Året 1975 var præget af intens klassekamp, afkolonisering og en bevægelse mod socialisme, før en stabilisering mod et demokratisk styre fandt sted. AI

der står i Marx' "Kommunistiske Manifest", og jeg citerer: *"Kommunister er ikke et særligt parti, som står i modsætning til andre arbejderpartier. De har ingen interesser, der ikke også er hele proletariatets interesser."*⁴⁷

Jeg vil gerne citere uddrag fra Pierre Lamberts tale ved et møde i Paris, der samlede tusindvis af deltagere tre uger før første runde af præsidentvalget i 1981. Jeg synes, at det opsummerer en hel del. Jeg citerer: *"I 1974 vandt Giscard præsidentvalget mod Mitterrand; stemmeforskellen var minimal. Hvis cirka 300.000 flere stemmer var gået til Mitterrand, så havde Giscard d'Estaing tabt. Vi er samlet her for at udtrykke millioner af arbejderes og unges følelser og forhåbninger. Styrket af jeres støtte, I som er samlet på dette møde, styrket af den kamp for enhed, som vi vil føre sammen, gentager vi, vi kan have indflydelse, og vi skal have indflydelse. Vi vil gå sammen med alle arbejderne og unge mennesker for at sikre Giscards nederlag."*

Kammerater, vi fik indflydelse, og Giscard blev besejret på trods af det franske kommunistpartis splittelsespolitik, som præsenterede og opretholdt Georges Marchais'⁴⁸ kandidatur for at underminere Mitterrands kandidatur og dermed tillade Giscards reaktionære politik at fortsætte. Minder det jer ikke om noget? Det viser, at Fabien Roussel⁴⁹ ikke opfandt noget som helst. Med vores placering, og med vores størrelse hjalp vi med at overvinde den splittelse, som PCF organiserede, fordi – som Lambert mindede os om i den samme tale fra 1981, og jeg citerer: *"Vi forsvarer ikke nogen særinteresser eller partiin-*

teresser; vi kæmper for alle arbejderkræfters og -partiers enhed mod kapitalismen og dens stat."

Han afsluttede sin tale med I. Internationales motto: *"Arbejderklassens frigørelse må erobres af arbejderklassen selv."*⁵⁰ Hvilken anden sætning kunne bedre sammenfatte, hvad der skete dengang, med Berlinmurens fald i november 1989? "Arbejderinformationer" bragte overskriften et par dage efter Murens fald den 15. november. Jeg citerer: *"Folket kan rive mure ned!"* Og det var den virkelighed, der udfoldede sig i det øjeblik lige for øjnene af os. Murens fald var det direkte resultat af den østtyske arbejderes revolutionære mobilisering, som udsprang af den tyske arbejderklassens erfaring og modstand mod det stalinistiske bureaukrati.

Den 11. november 1989, to dage efter Murens fald, afholdt IV. Internationales franske sektion, der dengang hed Det Internationalistiske Kommunistiske Parti (PCI) sin 34. kongres. Her er, hvad vi skrev i dag: *"I dag kæmper det tyske folks med fuld kraft for sin ret til at genoprette national enhed. Tysk enhed, frie valg i alle dele af Tyskland! Vi forudser, at Jalta-aftalernes sammenbrud vil føre til en stor krise i de østeuropæiske lande."* Og kammerater, Berlinmurens fald to år senere bebudede i virkeligheden Sovjetunionens opløsning, det stalinistiske bureaukratis fald og det internationale Kremlapparatets sammenbrud.

Kammerater, dette var et vendepunkt i den globale situation. Fra da af ville alle landes kommunistiske og socialistiske partier, der var forældreløse og uden en international organisation, gradvist vende sig mod en politik, der direkte

⁴⁷ Karl Marx: *"Det kommunistiske partis manifest"* i *"Marx/Engels. Udvalgte skrifter i to bind"*, bind I, Forlaget Tiden 1976, side 39.

⁴⁸ Georges René Louis Marchais (1920-1997) var leder af og generalsekretær for det franske kommunistparti (PCF) mellem 1972 og 1994. Marchais stillede op til

præsidentvalget i 1981. Han fik 15,35 procent af stemmerne. Wikipedia.

⁴⁹ Fabien Roussel (født 1969) blev leder af PCF i 2018.

⁵⁰ Karl Marx: *"Almindelige statutter for den Internationale Arbejderassociation"* i *"Marx/Engels. Udvalgte skrifter i to bind"*, bind I, Forlaget Tiden 1976, side 379.

støtter imperialismen. I Frankrig vendte Mitterrands politik ryggen til kravene i sit eget program, som millioner havde støttet. Allerede i 1983, var det Delors og Fabius' berømte nedskæringspolitik. Denne politik skabte splittelse inden for Socialistpartiet, men også inden for det franske kommunistparti, der var med i regeringen.

Det er i forhold til denne udvikling og i overensstemmelse med den såkaldte overgangsmetode, at den fransk sektion af IV. Internationale foreslår de aktivister, der på det tidspunkt formes af krisen i Socialistpartiet og det franske kommunistparti, at gå sammen på lige fod med trotskisterne inden for "Bevægelsen for et arbejderparti" (MPPT)⁵¹ i 1985, derefter i 1991 inden for "Arbejderpartiet" (PT)⁵². Formålet var at omgruppere arbejderbevægelsens kræfter på klasseafhængighedens terræn.

Og det er inden for denne bevægelse, efter Sovjetunionens fald og på tærsklen til den første Golfkrig i januar 1991, at der blev afholdt en international konference i Barcelona, som proklamerede "Den internationale arbejderforbindelse", som samlede aktivister fra alle arbejder-

strømninger internationalt. Det var denne samme proces, der senere, i 2008, førte til oprettelsen af "Det uafhængige arbejderparti" (POI)⁵³, som alle stadig kender i dag.

På hvert eneste af disse stadier forsøgte den franske sektion af IV. Internationale at skabe en løftestang for alle dem, der ønskede og ønsker at bekæmpe Socialistpartiets (PS) og franske Kommunistpartis (PCF) politik, som, når de først var ved magten, opgav de principper, de var valgt på, og forrødte millioner af arbejderes håb og forhåbninger.

På grundlag af erfaringerne fra de kompromiser, der blev indgået under Mitterrands to syvårige perioder, som et bredt spektrum af aktivister og arbejdere oplevede, og som skabte mistillid, for ikke at sige trods, i forhold til socialisterne, nægtede vi at støtte Hollande⁵⁴ ved præsidentvalget i 2012.

Ud fra erfaringerne med Hollandes femårige præsidentperiode, afvisningen af Rebsamen-loven⁵⁵, af Macron-loven⁵⁶ og især af El Khomri-loven⁵⁷, modnedes millioner af arbejderes bevidsthed, hvilket lagde kimen til udviklingen af et

⁵¹ **MPPT** var forkortelsen for det franske "Mouvement pour un parti des travailleurs" (dansk: *Bevægelsen for et arbejderparti*). AI

⁵² I 1991 ændrede MPPT navn til "Parti des travailleurs" (PT) (dansk; *Arbejderpartiet*). AI

⁵³ **POI** (Parti ouvrier indépendant) i Frankrig er et marxistisk politisk parti, der blev grundlagt i juni 2008. Det er et venstreorienteret parti med rødder i trotskismen. Partiet blev stiftet som en samling af forskellige strømninger på den franske venstrefløj, herunder det tidligere Parti des travailleurs (Arbejderpartiet). AI.

⁵⁴ *François Gérard Georges Nicolas Hollande* (født 1954) er en fransk socialdemokratisk politiker, som fra 2012 til 2017 var Frankrigs præsident. Wikipedia.

⁵⁵ **Rebsamen-loven** (fra 2015) i Frankrig, som reformerede den sociale dialog og repræsentationen af medarbejdere i virksomheder, har mødt kritik, primært fra fagforeningernes side. (...) Samlet set har kritikken fra fagforeningerne fokuseret på, at loven prioriterede arbejdsgivernes ønske om administrativ forenkling over

medarbejdernes beskyttelse og deres muligheder for at påvirke beslutninger på arbejdspladsen. AI.

⁵⁶ **Macron-loven** refererer primært til en omfattende fransk økonomisk reformlov fra 2015, der officielt hedder *Loi pour la croissance, l'activité et l'égalité des chances économiques* (Lov for vækst, aktivitet og lige økonomiske muligheder). (...) Loven havde til formål at liberalisere dele af den franske økonomi, fremme vækst og øge beskæftigelsen. (...) Loven var kontroversiel og mødte modstand fra fagforeninger og dele af venstrefløjen, hvilket førte til demonstrationer og krav om ændringer undervejs i processen. AI.

⁵⁷ **El Khomri-loven** (...), formelt kendt som *Loi Travail* (arbejdsloven), er en kontroversiel fransk arbejdsmarkedsreform fra 2016, opkaldt efter den daværende arbejdsminister Myriam El Khomri. (...) Loven blev mødt med massive protester, demonstrationer og strejker i Frankrig, da mange ansatte og fagforeninger så det som en svækkelse af arbejdstagernes rettigheder og en afmontering af den klassiske 35-timers arbejdsuge. Loven blev endeligt vedtaget i sommeren 2016 ved hjælp af en speciel forfatnings-

radikalt politisk brud i form af "La France Insoumise"⁵⁸ (LFI). Lad os i denne forbindelse huske, at LFI blev grundlagt i februar 2016, det vil sige midt i den kamp, der begyndte mod El Khomri⁵⁹ og hendes lov.

Kammerater, et år senere kom præsidentvalget, hvor LFI fik 7 millioner stemmer, og i kølvandet på parlamentsvalget dannede LFI en gruppe på 17 deputerede, der gennem hele valgperioden arbejdede i Nationalforsamlingen og i de reelle processer i klassekampen for at forsvare sin radikale linje for et brud. Så var der præsidentvalget i 2022, Mélenchons⁶⁰ 22%, og i kølvandet på parlamentsvalget den betydelige styrkelse af LFI med en gruppe på 75 deputerede i Frankrig.

I dag er der i Frankrig en undtagelse, som ikke findes i det omfang i andre europæiske lande. I Frankrig findes en reel kraft, der vil bryde med systemet; en kraft, der vejer tungt og udgør en reel trussel mod opretholderne af den etablerede orden. Det er årsagen til alle de borgerlige partiers voldsomme angreb på LFI. Det særlige ved den nuværende situation i Frankrig er, at arbejderne, der reducerede Socialistpartiet (PS) og det Franske Kommunistparti (PCF) til blot en brøkdel af deres tidligere magt, ikke kun flygtede fra dem eller søgte tilflugt i stemmeafståelse.

De reducerede dem med vores hjælp til blot en brøkdel af deres tidligere magt ved at skabe en virkelig betydelig og organiseret politisk kraft, nemlig LFI, der kun kunne stå for en brudlinje,

fordi det udtrykker afvisningen af PS' og PCF's politik. Det er ikke tilfældigt, at vi som trotskister, der handler som konsekvente revolutionære – dvs. at vi sætter arbejdernes interesser før partiinteresser, i modsætning til andre, der hævder at være "trotskister" – opfordrede til at stemme på "La France Insoumise" i 2017. Det er ikke tilfældigt, at vi førte en kampagne for Jean-Luc Mélenchons kandidatur i 2022, og at vi sluttede os til "La France Insoumise" for at støtte og styrke dette radikale brud med fortiden uden at bede om noget til gengæld.

Men det forhindrer os ikke i at fastholde vores uenigheder og holdninger til en lang række spørgsmål. Som I ved var vi for eksempel de eneste, der stemte imod resolutionen, der støttede Ukraine i oktober 2022. Desuden, selvom vi har stor sympati for borgeroprør eller "revolution" gennem stemmeurnerne, og selvom vi ikke forsømmer den politiske kamp inden for selve institutionerne, startende med Nationalforsamlingen – hvilket er grunden til at vi overhovedet har et medlem dér – så mener vi, at det langt fra er sikkert, at vi udelukkende kan stole på valgkamp for at give arbejderne mulighed for at gribe magten.

Erfaringen får os til at tro, at det forholder sig stik modsat, men ikke desto mindre er det en del af diskussionen, og vi hævder ikke at besidde den åbenbarede sandhed. I sidste ende vil livet afgøre dette spørgsmål. Med det in mente, og

mæssig bestemmelse (artikel 49.3), der gjorde det muligt for regeringen at gennemtrumfe loven uden en fuld afstemning i parlamentet. Al,

⁵⁸ "La France Insoumise" betyder på dansk: Det ukuelige Frankrig eller Det oprørske Frankrig

⁵⁹ Myriam El Khomri (født 1978) er en tidligere fransk politiker fra Socialistpartiet (PS), der fungerede som arbejdsminister i premierminister Manuel Valls' regering fra 2015 til 2017. Wikipedia.

⁶⁰ Jean-Luc Mélenchon (født 1951) er en fransk socialistisk politiker, der to gange forgæves har stillet op til

posten som landets præsident. Jean-Luc Mélenchon har været medlem af flere partier og valgalliancer. I 1972–1976 var han medlem af den trotskistiske Organisation communiste internationaliste (OCI). Fra 1976 til 2008 var han medlem af Socialistpartiet. I 2008–2014 var han et ledende medlem af Venstrepartiet. I 2009–2016 ledede Jean-Luc Mélenchon valgalliancen Venstrefronten, og fra 2016 leder han den politiske bevægelse Det oprørske Frankrig (LFI). Wikipedia.

for at konkludere, fordi jeg ved, at jeg har talt længe nok, vil jeg gerne slutte med et langt, men ikke desto mindre fascinerende citat fra Pierre Lambert fra april 1989, som efter min mening opsummerer den metode, hvormed trotskister griber fremtidige begivenheder an.

Jeg citerer: *"Der findes ingen færdigsyede løsninger på, hvordan revolutionære opgaver udføres. Marxisme er den videnskabelige metode til en organiseret opbygning af det uundværlige redskab, der hjælper masserne med at arbejde for deres egen frigørelse. Men løsningen findes ikke i nogen bog. Vi starter fra IV. Internationale. Vi fastslår ved hjælp af dens program, at der ikke er nogen anden vej ud af menneskehedens krise end socialismen, garanteret af afskaffelsen af den private ejendomsret til de vigtigste produktionsmidler og garanteret af arbejderdemokratiet. Utallige vanskeligheder er opstået; andre vil opstå. Vi vil holde ud. Verdensrevolutionens sejr er blevet forsinket. Forsinkelser bringer lidelse og fiasko, men fiaskoerne på vejen til revolutionen er orkestreret af det socialdemokratiske og stalinistiske forræderi. Det fremhæver især den revolutionære massebevægelses kraft, arbejdernes og ungdommens modtagelighed for de politiske ideer og principper, der er skitseret i "Overgangsprogrammet".*

Afslutningsvis, og med risiko for at gentage os selv, siger vi, at det er på basis af det organiserede praksisniveau, at begivenhederne skal bekræftes. Det er ikke gennem ord, men gennem levende erfaringer, at diskussioner og uenigheder vil blive løst. Det er absolut uundgåeligt, at den største mangfoldighed af politiske meninger vil udvikle sig, fordi marchen mod verdensrevoluti-

on, der omfatter hundredvis af millioner af mennesker på tværs af alle kontinenter, vil bringe det affald, der stammer fra nedbrydningen af det imperialistiske og bureaukratiske system, op til overfladen overalt, i ethvert land, i enhver organisation, og samtidig de avancerede elementer, der søger progressive løsninger. Alt vil blive flettet sammen, og en sorteringsproces vil finde sted overalt.

Vi er tro mod marxismen, bolsjevismen og programmets principper. Derfor nægter vi at afvige fra vores vej. For imperialismen er fordømt, de bureaukratiske trønrøvere er fordømte, for den revolutionære krise vil fortsætte via tilbage-slag og fremskridt, og den vil sprede sig. Og det er denne krise, der i lyset af programmets principper leverer materialerne til, at udvikle midlerne til at opbygge den IV. Internationale."

Dette lange citat fra Pierre Lambert fra 1989 indkapsler på en måde marxismens metode, trotskisternes holdning til aktuelle og fremtidige begivenheder. På et tidspunkt hvor Trumps tilbagevenden vækker frygt for det værste på internationalt plan, på et tidspunkt hvor krige spreder sig over alle kontinenter, og samtidig, på et tidspunkt hvor massemodstanden ikke er blevet knust, ligger alle de største udfordringer foran os: at hjælpe arbejderne, under stadig vanskeligere forhold, med at gribe magten og tage deres egen fremtid i egne hænder, at hjælpe dem med at gribe magten for at imødekomme flest muliges behov. Det er den opgave, vi som trotskistiske aktivister påtager os, og som vi inviterer alle dem, der endnu ikke har sluttet sig til os, til at gøre.

[Klapsalver]

Denne tekst findes kan downloades fra hjemmesiden: brevefrainternationalen.dk